

ความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมทักษะชีวิตกับการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

The Relationship between the Promotion on Life Skills and Student Affairs
Administration of Schools under Kanchanaburi Primary Educational Service
Area Office 1

ธนัญชร คงวิเชียร, พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์

Thananchakorn Kongwichien, Pongsak Ruamchomrat

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Kanchanaburi Rajabhat University

Email: ormkot0@gmail.com

Received: July 2, 2023 Revised: July 22, 2023 Accepted: May 15, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการส่งเสริมทักษะชีวิตของสถานศึกษา การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมทักษะชีวิตกับการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 311 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามพื้นที่จัดการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.67-1.00 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า

1. การส่งเสริมทักษะชีวิตของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

2. การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก

ไปหาน้อย คือ ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการ ประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมทักษะชีวิตของสถานศึกษากับการบริหารกิจการนักเรียนของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์; ทักษะชีวิต; การบริหารกิจการนักเรียน

Abstracts

This research aimed to study the promotion on life skills of school, student affairs administration of schools, and the relationship between the promotion on life skills and student affairs administration of schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 1.

The sample consisted of 311 administrators and teachers in schools, obtained by stratified random sampling according the study area. The research instrument was a five-level rating scale questionnaire with content validity between 0.67-1.00 and a reliability of 0.98. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product moment correlation coefficient with a statistical significance level at 0.05.

The findings were as follows:

1. The promotion on life skills of school under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 1, was overall and in each individual aspect were a high level, ranking in the order of mean from high to low as Building good relationships with others, Dealing with emotions and stress, analytical thinking, decision-making, and creative problem solving, and awareness and appreciation of oneself and others.

2. The student affairs administration of schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 1, was overall and in each individual aspect were a high level, ranking in the order of mean from high to low as student affairs planning, promoting and developing students to have discipline, morality, and ethics, Implementation of the student support system, administration of student affairs, Evaluation of student affairs performance, and Promoting democracy in schools.

3. The relationship between the promotion on life skills and student affairs administration of schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 1, in overall had a high positive correlation of statistical significance.

Keywords: The relationship; Life skills; Student affairs administration

บทนำ

การศึกษาของโลก ปัจจุบันนี้ยังคงเป็นสถานการณ์ที่น่าเป็นห่วง เด็กและเยาวชนต้องเผชิญปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ รวมไปถึงปัญหาทางอารมณ์-สังคม ที่เป็นผลกระทบจากการเรียนผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ ทำให้เกิดปัญหาทางอารมณ์ พฤติกรรมต่างๆ ในกลุ่มวัยรุ่น เกิดภาวะกังวล ความเครียด ส่งผลต่อสุขภาพจิต สุขภาพกาย และพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กอย่างรุนแรง (ภูมิศรัณย์ ทองเลี่ยมนา, 2565) เช่นเดียวกับในประเทศไทยเอง สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ๆ ที่มีความทันสมัย และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นั้นส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนโดยตรง เยาวชนขาดการคิดวิเคราะห์ ขาดความตระหนักถึงผลเสียที่กระทบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม จึงนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการใช้ความรุนแรง และปัญหายาเสพติด ดังนั้น การแก้ปัญหาเหล่านี้จึงต้องแก้ทั้งระบบโครงสร้าง โดยเริ่มจากสถาบันครอบครัว สังคม รวมไปถึงระบบการศึกษา ทางรัฐบาลจึงมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาให้เยาวชนมีความรู้ความสามารถและเป็นกำลังหลักให้แก่ประเทศชาติต่อไป สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดนโยบาย ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2564–2565 โดยกล่าวถึงเป้าหมายที่เน้นให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่ มีความรับผิดชอบและมีจิตสาธารณะ มีพัฒนาการที่ดี ทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สมกับวัย และได้รับการศึกษาจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563, หน้า 1-2)

จากแนวคิดที่ต้องการพัฒนาทักษะชีวิตในระบบการศึกษา ทำให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดองค์ประกอบของทักษะชีวิตที่ต้องส่งเสริมให้แก่ผู้เรียน ไว้ 4 ด้าน ครอบคลุมถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น เข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล รู้จักตนเอง ยอมรับ เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมายในชีวิต และมีความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ สามารถแยกแยะข้อมูล ข่าวสาร และสถานการณ์รอบตัวได้ รู้จักจัดการกับอารมณ์และความเครียดของตนเองได้ เข้าใจและรู้เท่าทัน ภาวะอารมณ์ของแต่ละบุคคล รวมไปถึงสามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นได้ดี เข้าใจมุมมอง อารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น วางตัวได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และสามารถสื่อสารและสร้างสัมพันธภาพที่ดี สร้างความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 1)

สถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานที่ต้องนำนโยบายจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเขตพื้นที่การศึกษามาขับเคลื่อน ส่งเสริมและช่วยเหลือนักเรียน จึงมีบทบาทสำคัญที่ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียน ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ ระเบียบวินัย อารมณ์ สังคม พุทธิกรรม คุณธรรมจริยธรรม รวมถึงช่วยเหลือส่งเสริมด้านทักษะความสามารถอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียนเพื่อตอบสนองนโยบายของต้นสังกัด ซึ่งงานดังกล่าวเป็นงานในฝ่ายบริหารกิจการนักเรียนในสถานศึกษานั้นเอง โดยการบริหารกิจการนักเรียนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ทั้งหมด 6 ด้าน ครอบคลุมถึงการวางแผนงานอย่างเป็นระบบและมีการประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ มีการสำรวจข้อมูลนักเรียน รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจถึงความต้องการที่จะส่งเสริม สนับสนุน ทั้งเรื่องการเรียนรู้ กีฬา ความเป็นเลิศ ความชอบ รวมไปถึงการสนับสนุนทุนการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนในทุกๆด้านให้ดียิ่งขึ้น สร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจของสังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้สถานศึกษาต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย เกิดการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยผ่านกระบวนการทำงานและกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน เช่น กิจกรรมการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน การเลือกตั้ง หรือแม้แต่เชื่อมโยงความรู้เรื่องข้อมูลข่าวสารปัจจุบันที่ไม่ใช่แค่ข่าวสารการเมืองการปกครอง รวมไปถึงข่าวสารด้านอื่นๆ สถานศึกษาก็จำเป็นต้องส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ สามารถวิพากษ์วิจารณ์และประเมินสถานการณ์รอบตัวด้วยหลักเหตุผล แยกแยะข้อมูลข่าวสาร ปัญหา และสถานการณ์รอบตัวด้วยข้อมูลที่ถูกต้องได้ เพื่อให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขและสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับภาวะการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคมโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, หน้า 33)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว งานบริหารกิจการนักเรียนจึงเป็นฝ่ายงานหลักของการส่งเสริมทักษะชีวิตให้แก่นักเรียน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมทักษะชีวิตกับการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมทักษะชีวิตและพัฒนากิจการนักเรียนในสถานศึกษารวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมทักษะชีวิตของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
2. เพื่อศึกษาการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมทักษะชีวิตกับการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

วิธีการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 1,622 คน จากสถานศึกษาจำนวน 135 แห่ง

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 311 คนซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามพื้นที่จัดการศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจรายการ เกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง พื้นที่จัดการศึกษา ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ จำนวน 28 ข้อ เกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะชีวิตของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ จำนวน 38 ข้อ เกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.67 จำนวน 6 ข้อ ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จำนวน 60 ข้อ และมีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เพื่อส่งต่อให้กับสถานศึกษาในสังกัด ในการเก็บข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ไปยังสถานศึกษา และประสานงาน ติดตามการเก็บแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 311 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 311 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ

4.2 การวิเคราะห์การส่งเสริมทักษะชีวิตของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981, p.195)

4.3 การวิเคราะห์การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981, p.195)

4.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมทักษะชีวิตกับการบริหารกิจการนักเรียน โดยวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553, หน้า 316)

ผลการศึกษา

1. การส่งเสริมทักษะชีวิตของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เป็นรายข้อ รายด้าน และภาพรวม โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การส่งเสริมทักษะชีวิตของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวม

การส่งเสริมทักษะชีวิตของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	4.37	0.46	มาก
2. ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	4.40	0.55	มาก
3. ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด	4.45	0.56	มาก
4. ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น	4.46	0.49	มาก
รวมเฉลี่ย	4.42	0.47	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การส่งเสริมทักษะชีวิตของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย คือ ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ($\bar{x}=4.46$) ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด ($\bar{x}=4.45$) ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{x}=4.40$) และด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ($\bar{x}=4.37$) ตามลำดับ

2. การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 1 เป็นรายชื่อ รายด้าน และภาพรวม โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวม

การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน	4.43	0.48	มาก
2. ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน	4.35	0.46	มาก
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม	4.36	0.40	มาก
4. ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.35	0.40	มาก
5. ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	4.31	0.54	มาก
6. ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน	4.33	0.51	มาก
รวมเฉลี่ย	4.35	0.38	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวางแผนงาน กิจการนักเรียน ($\bar{x}=4.43$) ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ($\bar{x}=4.36$) ด้าน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{x}=4.35$, S.D.=0.40) ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ($\bar{x}=4.35$, S.D.=0.46) ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ($\bar{x}=4.33$) และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยใน โรงเรียน ($\bar{x}=4.31$) ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมทักษะชีวิตกับการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมทักษะชีวิตกับการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)							
ตัวแปร	การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา						
การส่งเสริมทักษะชีวิต	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_6	$Y_{รวม}$

ของสถานศึกษา							
X_1	0.59**	0.57**	0.57**	0.55**	0.34**	0.60**	0.66**
X_2	0.64**	0.66**	0.57**	0.52**	0.35**	0.61**	0.69**
X_3	0.59**	0.61**	0.55**	0.47**	0.32**	0.55**	0.63**
X_4	0.66**	0.65**	0.62**	0.58**	0.31**	0.56**	0.69**
$X_{รวม}$	0.68**	0.69**	0.63**	0.58**	0.36**	0.63**	0.73**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมทักษะชีวิตของสถานศึกษากับการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r=0.73$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของการส่งเสริมทักษะชีวิตของสถานศึกษากับการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา พบว่า การส่งเสริมทักษะชีวิตของสถานศึกษากับการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ($r=0.69$) ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ($r=0.68$) ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ($r=0.63$) ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ($r=0.63$) ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($r=0.58$) และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ($r=0.36$)

สรุปและอภิปรายผล

1. การส่งเสริมทักษะชีวิตของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิต มีภูมิคุ้มกันเมื่อเจอปัญหาต่าง ๆ รอบตัว และสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์ และสุวรรณา เรืองกาญจนเศรษฐ์ (2565) ที่กล่าวว่า ทักษะชีวิตเป็นความสามารถของแต่ละบุคคล ทั้งความรู้ เจตคติ และทักษะที่จะปรับตัว และเผชิญต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ในชีวิตอย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ รวมทั้งสอดคล้องกับวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม สังคม ผู้ที่มีทักษะชีวิตที่ดีจะมีปฏิสัมพันธ์และมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความบากบั้น รู้จักแก้ปัญหาได้ดี ปรับตัวได้ พึ่งตนเองได้ และป้องกันตนเองในภาวะคับขันได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รมณภัทร กตตวันงศกร (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาผลการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางจาก (โกมลประเสริฐอุทิศ) สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

สามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นความสำคัญในการส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถที่จะค้นพบจุดเด่นจุดด้อยของตนเอง ยอมรับในความแตกต่างทางกาย ความคิด และพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น แสดงความรู้สึกที่ดีทั้งต่อตนเองและผู้อื่น รู้จักที่จะรัก และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น สอดคล้องกับแนวคิดของ อภิชา แดงจำรูญ (2563, หน้า 9) ที่กล่าวว่า การเคารพตนเอง การนับถือตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นการตระหนักรู้ถึงคุณค่าที่มีอยู่จริงในตนด้วยใจจริงแล้วแสดงความนับถือตนเองด้วยการแสดงความอ่อนโยนอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ พชรินทร์ รุจิชีพ (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พบว่า โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นความสำคัญในการส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการสังเกต และมีแนวทางหาคำตอบ สามารถวิเคราะห์ จำแนก แยกแยะข้อมูลข่าวสารและคาดการณ์สถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัวด้วยเหตุผลที่เชื่อถือได้ สามารถคาดคะเนความเสี่ยงจากสถานการณ์ที่ต้องเผชิญในชีวิตประจำวันอย่างมีเหตุผล และตัดสินใจเลือกแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่ถูกต้อง เหมาะสมและสร้างสรรค์ สอดคล้องกับแนวคิดของ จินตนา ศิริธัญญรัตน์ (2560, หน้า 204) กล่าวว่า การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เป็น การใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดสร้างสรรค์ควบคู่กัน มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันและกันอย่างแยกกันไม่ออก การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ต้องเลือกวิธีที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งมาจากการตัดสินใจด้วยเหตุผล ข้อมูลจากตัวเลือกมากมายที่มาจากการคิดสร้างสรรค์ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระศรีรัตน์ สิริรัตน (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นความสำคัญในการส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง สามารถที่จะควบคุมอารมณ์ความรู้สึกของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ อีกทั้งยังสามารถจัดการกับอารมณ์ตนเองที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันที่อาจก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ รวมถึงหาวิธีการผ่อนคลายอารมณ์และความเครียดด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ สอดคล้องกับแนวคิดของ พิศุทธิภา เมธิกุล (2564, หน้า 43) ที่กล่าวถึงความฉลาดทางอารมณ์ ว่าเป็นความสามารถในการตระหนักรู้ เข้าใจอารมณ์และความรู้สึกทั้งของตนเองและผู้อื่น สามารถควบคุมและจัดการอารมณ์ของตนเองให้มีการแสดงออกอย่างเหมาะสม มีความสามารถในการปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ สามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พชรินทร์ รุจิชีพ (2559) ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นความสำคัญในการส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการรับฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจ และรับรู้ถึงความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นรู้สึกผ่อนคลาย สบายใจ ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งหรือความรุนแรง รู้จักแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกชื่นชม และการกระทำที่ดีงามให้ผู้อื่นรับรู้ อีกทั้งยังต้องรู้จักปฏิเสธ ต่อรอง และร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์ที่เสี่ยง สามารถปฏิบัติตามกฎ กติกา และระเบียบของสังคมได้ ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวคิดของ เอมอร์ กฤษณะรังสรรค์ (2565) ที่ได้กล่าวว่า การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น เป็นสิ่งจำเป็น ในการดำรงชีวิต มนุษย์แต่ละคนถูกหล่อหลอมประสบการณ์ให้เกิดความคิด ความเชื่อ ทัศนคติ และค่านิยม ที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างคน 2 คน จึงจำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจถึงปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งผลต่อสัมพันธภาพที่มีระหว่างกัน เพื่อบุคคลทั้งสองฝ่าย จะได้ประสบความสำเร็จในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนัตถ์กานต์ ศรีเฉลียว (2560) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น อยู่ในระดับมาก

2. การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารกิจการนักเรียนเป็นงานส่วนหนึ่งที่สำคัญที่ตอบสนองนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานและอย่างเท่าเทียมกัน และมีการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ กาญจน์ เรืองมนตรี และ ธรินธร นามวรรณ (2557, หน้า 217) ที่กล่าวว่า งานบริหารกิจการนักเรียนมีประโยชน์มากมายในการบริหารโรงเรียน เป็นการช่วยส่งเสริมความถนัดและความสามารถของแต่ละคน ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียน ช่วยส่งเสริมสุขภาพนักเรียนอย่างทั่วถึง ช่วยส่งเสริมจรรยาบรรณทางอาชีพ และเทิดทูนวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียน รู้เทคนิคในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และกิจการนักเรียนเป็นสื่อกลางทำหน้าที่ประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ผกา โพธิจันทร์ (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาเห็นความสำคัญของการวางแผนงาน การจัดทำระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน จัดทำแผนงานบริหารกิจการนักเรียนที่สอดคล้องกับนโยบายและเกณฑ์การประเมินมาตรฐานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน มีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรในการบริหารงานกิจการนักเรียน และวางแผน ติดตาม สรุป ประเมินผล และรายงานการดำเนินงาน/โครงการต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับแนวคิดของ วันชัย หวังสวัสดิ์ (2559, หน้า 44) ที่กล่าวว่า การวางแผนเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญของการบริหารงาน โดยเฉพาะงานกิจการนักเรียน ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา

ประชาธิปไตย ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องวางแผนทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว หรือแผนหลักและแผนรอง เป็นต้น แต่จะต้องคำนึงถึงการกำหนดเป้าหมายและการกำหนดการปฏิบัติ เพื่อให้ได้ผลงานตามเป้าหมายและผลงานที่กำหนดต้องสอดคล้องกับนโยบายหลัก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพัชร์ เกตุรัตน์ (2561) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2.2 ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมให้แก่นักเรียนและส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของสมพิศ โห้งาม (2550, หน้า 87) ที่กล่าวว่างานกิจการนักเรียนเป็นงานหนึ่งที่จะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพให้กับนักเรียนเป็นอย่างดี ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นทรัพยากรมนุษย์อันมีคุณค่าและคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติ ด้วยพอกพูนทั้งความรู้ด้านวิชาการและเพิ่มเติมประสบการณ์ชีวิตจากกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักเรียนได้เข้าร่วม และยังเติมเต็มให้นักเรียนเกิดความเจริญงอกงามในภูมิปัญญา อันก่อให้เกิดภูมิความรู้อันทรงคุณค่ายิ่งด้วยตัวของนักเรียนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองแดง แสงบุญ และสุรางคนา มัณยานนท์ (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาเห็นความสำคัญของการส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย และส่งเสริมให้นักเรียนคุณธรรม จริยธรรมในแต่ละกิจกรรมอย่างชัดเจน และจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วณิชย์ เอื้อน้อมจิตต์กุล (2556) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนจรัญญูมัยรังสฤษฎ์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ผกา โพธิจันทร์ (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

2.4 ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาเห็นความสำคัญของการวางแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามกระบวนการอย่างชัดเจน ประสานความร่วมมือกับบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบ และมีการวิเคราะห์ ประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและนำผลไปปรับปรุงพัฒนา สอดคล้องกับข้อกำหนดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560, หน้า 38-41) ที่ได้ระบุว่า การดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นด้านที่เกี่ยวกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การเสริมทักษะชีวิตและ

คุ้มครองนักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพนักเรียน และเกี่ยวกับการส่งต่อนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพัชร เกตุรัตน์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.5 ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาเห็นความสำคัญของการวางแผนดำเนินงานในโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยให้กับนักเรียน ให้นักเรียนมีหลักประชาธิปไตย ซึ่งจะสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2562, หน้า 2) ที่ได้กำหนดพื้นฐานความเป็นพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตย หมายถึง ส่วนหนึ่งที่จะทำให้สังคมไทยมีความสุขและเกิดสันติสุขได้ คือ คนไทยทุกคน ต้องปฏิบัติตนเป็นพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตย มีหลักประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต ปฏิบัติตนตามกฎหมาย และดำรงตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งการสร้างพลเมืองไม่ใช่ การทำให้ประชาชนรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ที่ตนเองมี แต่สิ่งที่จะต้องทำให้ประชาชนได้เรียนรู้ และเข้าใจอย่างถูกต้องสิ่งแรก คือ พื้นฐานความเป็นพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองแดง แสงวงบุญ และสุรางคณา มัณยานนท์ (2564) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.6 ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาเห็นความสำคัญของการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน เพราะเป็นการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานงานกิจการนักเรียนโดยมีหลักฐานตรวจสอบได้ นักเรียนและผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน และมีการวิเคราะห์ ประเมินผล และรายงานผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบทุกปีการศึกษา ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวคิดในเรื่องของการประเมินผลของ วัชราน เล่าเรียนดี ปรมัตถ์ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์ (2560, หน้า 264) ที่ได้อธิบายเกี่ยวกับการประเมินผลไว้ว่า เป็นกระบวนการหรือวิธีการเพื่อตัดสินว่าการดำเนินงานนั้น ๆ บรรลุจุดประสงค์หรือไม่ จึงต้องมีวิธีวัดและประเมินผลที่หลากหลาย และดำเนินการตลอดกระบวนการดำเนินการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพัชร เกตุรัตน์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมทักษะชีวิตกับการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากทักษะชีวิตเป็นเรื่องที่สำคัญที่สถานศึกษาต้องมุ่งเน้นส่งเสริมสนับสนุนควบคู่กับงานบริหารกิจการนักเรียนภายในโรงเรียน สอดคล้องแนวคิดของ จินตนา ศิริธัญญารัตน์ (2560, หน้า 234) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะชีวิตในสถานศึกษาว่า ทักษะชีวิตเป็นเรื่องที่สำคัญ ที่ต้องสอนต้องฝึกและสอดแทรกให้ผสมผสานในบทเรียนอย่างจริงจัง และรอบด้าน อีก

ด้านหนึ่งงานบริหารกิจการนักเรียนเอง ก็มีความสำคัญอย่างมากต่อการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2557, หน้า 217) ที่ได้กล่าวว่า งานบริหารกิจการนักเรียน มีประโยชน์มากมายในการบริหารโรงเรียน ได้แก่ การช่วยส่งเสริมความถนัดและความสามารถของแต่ละคน ช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนขาดแคลนและขาดเรียน สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียน ช่วยส่งเสริมสุขภาพนักเรียน ส่งเสริมจรรยาบรรณทางอาชีพ และเทิดทูนวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรภรณ์ เงินปูนาค (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตกับพฤติกรรม การหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมต้น ในอำเภอศรีราชาจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรวิศ เพชรภูมิภัทร (2565) ที่ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิภาพการบริหารกิจการนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิภาพการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา โดยรวมเชิงบวกในระดับสูง มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษาควรเห็นความสำคัญของการส่งเสริมทักษะชีวิตให้กับนักเรียน เช่นเดียวกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรส่งเสริมให้นักเรียนยอมรับในความแตกต่างทางกาย ความคิด ความรู้สึก และ พฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นเป็นสำคัญ ควรวางแผนจัดกิจกรรมส่งเสริมระเบียบวินัยของโรงเรียน ให้เป็น รูปแบบที่ชัดเจน และควรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับคนในชุมชน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างงานชุมชนสัมพันธ์กับการบริหารกิจการนักเรียนในสถานศึกษา

2.2 การศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารงานกิจการนักเรียนที่ส่งผลต่อเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. (2557). การบริหารวิชาการและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้.

มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.

จินตนา ศิริธัญญรัตน์. (2560). หลักการสอนและการจัดการเรียนรู้. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพมหานคร: ไทเนรมิตกิจ
อินเตอร์ โพรเกรสซิฟ.
- ทองแดง แสงบุญ และสุรางคณา มัณยานนท์. (2564). การบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย
มหาวิทยาลัยราชธานี, 5(1), 180-188.
- ธนต์กานต์ ศรีเฉลียว. (2560). การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยใช้การวิจัย
ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรม
ราชูปถัมภ์, 11(2), 62-74.
- พระศรีรัตน์ สิริรัตน. (2560). การพัฒนาทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา
วิทยาลัยอาชีวศึกษา. ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัชรินทร์ รุจิชีพ. (2559). กลยุทธ์การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร,
18(2), 131-141.
- พิมพ์ภา โพธิจันทร์. (2564). การบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- พิศุทธิภา เมธิกุล. (2564). เอกสารการสอนชุดวิชา ทักษะชีวิต 10103 หน่วยที่ 1-15. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ภูมิศรัณย์ ทองเลี่ยมนาค. (2565). คู่มือทิศทางการศึกษาปี 65 กับ ดร.ภูมิศรัณย์ ทองเลี่ยมนาค. ค้นจาก
<https://www.eef.or.th/article-education-direction-2565>
- ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์ และสุวรรณา เรืองกาญจนเศรษฐ์. (2565). ทักษะชีวิต. ค้นจาก
<http://www.teenrama.com>
- รมณภัทร กตตน์วงศกร. (2557). การศึกษาผลการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนบางจาก (โกลประเสริฐอุทิศ) สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ.
- วณิชย์ เอื้อน้อมจิตต์กุล. (2556). การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนจิวรายนบุญมีรังสฤษฎ์. การค้นคว้า
อิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชรรา เล่าเรียนดี ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์. (2560). กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อ
พัฒนาการคิดและยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21. นครปฐม: เพชรเกษมพรินต์
ติ้งกรุ๊ป.

- วัชรภรณ์ เงินปุ่นาค. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ ของนักเรียนมัธยมต้นในอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์สาธิตสาธิตศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธิตสาธิตศาสตร มหาวิทยาลััยบูรพา.
- วันชัย หวังสวัสดิ์. (2559). รูปแบบการบริหารประชาธิปไตยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สมพิศ ไหมงาม. (2550). การจัดการและการบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สรวิศ เพชรภูมิภัทร. (2565). ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการบริหารกิจการนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12. วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์, 7(1), 109-122.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตบูรณาการการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- _____. (2560). มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552 (ปรับปรุง พ.ศ. 2560). กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- _____. (2563). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2562). ความเป็นพลเมืองในวิถีระบอบประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- สุรพัชร เกตุรัตน์. (2561). การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการราชบุรี. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อภิชา แดงจำรูญ. (2563). หนังสือชุด “ครูผู้สร้างแรงบันดาลใจ” ทักษะชีวิต. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอมอร กฤษณะรังสรรค์. (2565). ทักษะการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น. ค้นจาก <https://www.novabizz.com/NovaAce>
- Best, J. W. (1981). Research in education (4th ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.